

Psoriasisgigt (Psoriasisartrit) ^[1]

Footnotes:

Opdateret 17-12-2019

DK1912783066

Tab:

Fakta ^[2]

Psoriasisgigt er en sygdom, som ofte rammer personer med psoriasis

Psoriasisgigt indebærer, at der opstår en betændelsestilstand i et eller flere led. Betændelsen (inflammationen) kan medføre smerte, stivhed, hævelse og i værste tilfælde vil der være varige påvirkninger af leddene.

Når der opstår en inflammation i et led kaldes det artrit.

Ved psoriasisgigt er det ofte knæ, håndled, vrist, eller de mindre led i hænder og fødder som bliver ømme eller hæver, selv om de fleste led kan blive påvirket. En mindre andel af patienter får også psoriasisgigt i ryggen.

www.narledgorondt.dk ^[3]

Fakta om psoriasisgigt

Sygdommen starter normalt i 30-40 års alderen.

Mænd og kvinder får lige hyppigt psoriasisgigt. Hudsymptomerne kommer ofte før led symptomerne. Op til 4 ud af 10 personer med psoriasis har en eller anden form for inflammation i bevægelsesapparatet.

Personer med neglepsoriasis rammes oftere af problemer med leddene. Man kan have psoriasis og påvirkning af leddene uden at have psoriasisgigt, men har man psoriasis, er det vigtigt at kontakte lægen, hvis man får smerter i leddene.

Hvorfor får nogle psoriasisgigt?

Årsagen til psoriasisgigt er ikke helt klarlagt, men man tror, at det skyldes en kombination af arvelige faktorer og miljøfaktorer.

Psoriasisgigt er en autoimmun sygdom. Det betyder, at immunforsvaret – som normalt forsvarer kroppen mod infektioner, med fx virus og bakterier - reagerer anderledes og producerer stoffer rettet mod kroppens eget væv.

Normalt sørger immunsystemet for at danne antistoffer, som skal bekæmpe betændelsen, men når du har psoriasisgigt, retter immunsystemet sig mod kroppens egne celler, så der opstår en kronisk betændelse i et eller flere af dine led og sener

Fysiske skader eller infektioner kan også aktivere immunforsvaret og starte sygdommen hos personer som er modtagelige.

Fælles for mennesker med psoriasisgigt er, at de enten har psoriasis, når diagnosen stilles, eller udvikler det undervejs.

Symptomer ved psoriasisgigt

De typiske symptomer ved psoriasisgigt er:

- Stivhed, ømhed og smerter i yderled på fingre og tæer både ved bevægelse og/eller i hvile
- Nedsat bevægelighed
- Træthed

Ledgenerne sidder ofte i et enkelt led, som fx. en finger eller en tå, der er hævet og rød. Også hånd-, knæ- og fodled kan påvirkes.

Nogle vil også opleve inflammation og smerte i sener og senetilhæftninger. Led påvirkningerne vil ofte være asymmetriske, det vil sige at fx samme led på højre og venstre side af kroppen ikke vil være påvirket.

Øget risiko for hjerte-kar-sygdomme

Dem der har psoriasisgigt kan have en øget risiko for at udvikle hjerte-kar sygdomme. Forklaringen er formodentlig, at der også opstår en betændelsestilstand i blodkarrene, som påvirker karvæggen, og der opstår åreforkalkning. Derfor er det vigtigt at spise sundt og undgå tobaksrygning.

Det er vigtigt, at man får bevægelighed i stive led, styrker sine muskler og øger sin kondition.

Diagnose [4]

I begyndelsen af sygdommen kan det være svært at stille en diagnose, da symptomerne varierer fra patient til patient

Nogle patienter har symptomer, der kan minde om leddegigt, fx symmetrisk påvirkning af leddene men ikke alle har hudpsoriasis fra starten.

Hvis man har vedvarende smerte eller hævelse i et eller flere led, skal man søge læge for, at han/hun kan stille den rette diagnose. Lægen har derfor behov for, at man nøje beskriver sine symptomer.

Det er vigtigt, at oplyse om nogen i familien har sygdommen eller lider af psoriasis.

Lægen vil undersøge hud, led, negle og senetilhæftninger og vil ofte tage en blodprøve, der kan give en ide om, der er tale om psoriasisgigt eller anden gigtsygdom.

Mange med psoriasisgigt vil blive henvist til en speciallæge i gigtsygdomme (reumatologi) for yderligere diagnosticering og behandling.

Behandling [5]

Psoriasisgigt kan ikke kureres men bremses

Behandlingen kan forbedre smerten, stivhed og hæmme betændelsen. Det vil normalt være en læge i gigtsygdomme, som står for den medicinske behandling.

Forskellige forægemidler, der anvendes til behandling af psoriasisgigt

- **Smertestillende medicin**

De fleste mennesker med psoriasisgigt har behov for smertestillende medicin. Det vil ofte være lægemidler som indeholder paracetamol som fås både i håndkøb og på recept, men andre typer smertestillende medicin findes også.

-

Betændelsesdæmpende (antiinflammatoriske) medicin

Ved betændelse i led og sener er der behov for medicin, der kan dæmpe betændelsen. Ved mildere former af sygdommen kan betændelsen og smerterne håndteres med medicin kaldet NSAID – som står for Non-Steroide Anti-Inflammatorisk Drug.

Det vil sige et lægemiddel, som hæmmer betændelsen, men ikke indeholder et binyrebarkhormon (steroid). Effekten vil ofte vise sig hurtigt.

I nogle tilfælde er der behov for behandling med binyrebarkhormon, som også hæmmer betændelsestilstanden og dermed mindskes smerter, hævelse og stivhed i leddene.

- **Sygdomsmodificerende medicin**

Ved mere udtalt betændelse i flere led, vil der ofte være behov for at lægge en anden slags medicin oven i den hurtigvirkende medicin, der hæmmer betændelsen.

Denne medicin kaldes DMARDs eller sygdomsmodificerende medicin.

Det kan tage et par måneder før man ser effekten af denne behandling, som også hæmmer betændelsen i leddene.

- **Biologisk medicin**

Hvis sygdommen ikke kan kontrolleres af de nævnte behandlinger eller man ikke kan tåle dem, vil man muligvis få tilbudt behandling med et biologisk lægemiddel – også kaldet bDMARD.

Denne behandling kan kun udskrives af speciallæger i gigtsygdomme på hospitalerne.

Source URL: <https://www.novartis.dk/sygdomsomraader/psoriasisgigt-psoriasisartrit>

Links

[1] <https://www.novartis.dk/sygdomsomraader/psoriasisgigt-psoriasisartrit>

[2] <https://www.novartis.dk/sygdomsomraader/psoriasisgigt-psoriasisartrit#tab-1>

[3] <https://www.narledgorondt.dk/>

[4] <https://www.novartis.dk/sygdomsomraader/psoriasisgigt-psoriasisartrit#tab-2>

[5] <https://www.novartis.dk/sygdomsomraader/psoriasisgigt-psoriasisartrit#tab-3>